

แผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา
พ.ศ. 2566

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา

คำนำ

สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561 ได้เห็นชอบโครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” ซึ่งโครงการดังกล่าวได้กำหนดมาตรการในการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกหน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานด้านการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในอาคารสำนักงานและพื้นที่ของหน่วยงานเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ภาคเอกชนและประชาชนในการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยของประเทศ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดเพื่อให้การ ดำเนินการตาม มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2566 ฉบับนี้ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อให้สามารถลดขยะมูลฝอยที่ส่งกำจัด ลดถุงพลาสติกหูหิ้ว ลดแก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง และลดโฟมบรรจุอาหารอันจะส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอย ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ลดลงในภาพรวมต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
มกราคม 2566

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ	1
1.1 ความเป็นมาของมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ	2
1.2 คำนิยามศัพท์	3
1.3 แนวคิดการลดปริมาณขยะมูลฝอย	5
1.4 กระบวนการคัดแยกขยะมูลฝอย	6
ส่วนที่ 2 แนวทางการดำเนินการตามมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว	10
แนวทางการดำเนินการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว	
ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย	18
ส่วนที่ 4 แผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว พ.ศ. 2566	20

ส่วนที่ 1

มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย
ในหน่วยงานภาครัฐ

1.1 ความเป็นมาของมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย ในหน่วยงานภาครัฐ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561 เห็นชอบ โครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอย ลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว และงดใช้โฟมบรรจุอาหาร โดยเป็นการดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน ซึ่งมีกิจกรรมภายใต้โครงการดังกล่าว ประกอบด้วย 5 กิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรม : มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ 2) กิจกรรม : รณรงค์ ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ลดใช้ถุงพลาสติก 3) กิจกรรม : การลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 4) กิจกรรม : ทำความดีด้วยหัวใจ งดการใช้พลาสติกและโฟมในสวนสัตว์ และ 5) กิจกรรม : การจัดการขยะบ่อสุขุขะทะเล ในพื้นที่ 24 จังหวัดชายทะเลตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมบูรณาการ ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการดังกล่าว และให้ทุกหน่วยงานภาครัฐร่วมมือในการดำเนินงานพร้อมกันทั่วประเทศตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2561 ซึ่งต่อมาสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการร่วมกับกรมควบคุมมลพิษได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผู้บริหารองค์กร เพื่อดำเนินการตามมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ดำเนินการต่อเนื่องตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561 เรื่องมาตรการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ โดยทุกหน่วยงานภาครัฐดำเนินงานพร้อมกันทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2561 ตามข้อเสนอของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. ลดขยะใน 4 ประเภท ได้แก่

3. ใช้ผลการประเมินจากกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้ง 2 รอบการประเมิน (รอบการประเมินที่ 1 และ 2) โดยส่วนราชการต้องรายงานผลกับกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผ่านทางระบบ E-REPORT

1.2 คำนิยามศัพท์

คำกลุ่มคำหรือวลี ที่ปรากฏในเนื้อหาแต่ละส่วน หากไม่ได้ระบุความหมายเฉพาะไว้ ให้มีความหมายดังต่อไปนี้

1. ขยะ หรือขยะมูลฝอย หรือมูลฝอย หรือขยะทั่วไป (Solid waste) หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน โรงอาหารหรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื่อมูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตราย
2. ขยะย่อยสลาย หรือขยะอินทรีย์ (Compostable waste) หมายความว่า ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น
3. ขยะรีไซเคิล หรือมูลฝอยที่ยังใช้ได้ (Recyclable waste) หมายความว่า ขยะ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้โดยการนำมาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในขบวนการผลิตหรือใช้สำหรับผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น แก้ว กระดาษ กระจก เครื่องดื่ม กล่องนม เศษพลาสติก เศษโลหะอะลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น
4. ขยะอันตราย หรือมูลฝอยอันตราย (Hazardous waste) หมายความว่า ขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุที่มีอันตรายสูง วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระจกสเปร์ยบรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น
5. ขยะมูลฝอยที่ส่งกำจัด หมายความว่า ขยะมูลฝอยที่หน่วยงานไม่สามารถดำเนินการหาวิธีเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้ และส่งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบไปกำจัดต่อ โดยส่วนมากจะเป็นขยะอันตรายและขยะทั่วไป แต่ไม่รวมถึงขยะจากการก่อสร้าง และขยะติดเชื่อมูลฝอยจากสถานพยาบาล
6. ถุงพลาสติกหิ้ว หมายความว่า ถุงพลาสติกหิ้ว สายเดี่ยว พวง ที่ผลิตจากพลาสติกทั่วไปทำให้อยู่ยงสลายได้ยากและส่วนใหญ่กลายเป็นขยะทันทีหลังการใช้งานเพียงครั้งเดียว

ถุงพลาสติกหิ้ว

ถุงพลาสติกสายเดี่ยว

ถุงพลาสติกพวง

7. แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง หมายความว่าถึง แก้วพลาสติกที่ผลิตจากพลาสติกทั่วไปที่ไม่ได้ออกแบบมาเพื่อการใช้ซ้ำและส่วนใหญ่กลายเป็นขยะทันทีหลังการใช้งานเพียงครั้งเดียว

8. โฟมบรรจุอาหาร หมายความว่าถึง ภาชนะที่ใช้สำหรับใส่อาหารที่มีการทำจากโฟม อันได้แก่ ก๋วยเตี๋ยว ถาดขนม ถาดผลไม้ ฯลฯ แต่ไม่รวมถึงภาชนะที่ทำจากพลาสติกหรือโฟมสำหรับใช้กันกระแทกหรือโฟมสำหรับใส่ตัวอย่างเพื่อการทดลองหรือวิเคราะห์ผลตามหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน

9. วัสดุเหลือใช้ (Waste residues) หมายความว่าถึง สิ่งของ เครื่องใช้หรือสินค้าที่ผ่านการใช้งานแล้วหรือหมดอายุการใช้งานแล้ว หรือที่เหลือจากความต้องการและไม่เป็นที่ต้องการจะใช้อีกต่อไป

9.1 วัสดุเหลือใช้ทั่วไป หมายความว่าถึง สิ่งของหรือสินค้าที่ไม่ใช้แล้วแต่ไม่เป็นอันตรายต่อบุคคลทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ยางรถยนต์เศษผ้า เศษไม้

9.2 วัสดุเหลือใช้ที่เป็นอันตราย หมายความว่าถึง สิ่งของหรือสินค้าที่ไม่ใช้แล้วและปนเปื้อนหรือสัมผัสหรือมีส่วนประกอบของวัตถุอันตราย ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เช่น แบตเตอรี่ ถ่านไฟฉาย น้ำมันเครื่องใช้แล้ว ตัวทำละลาย

10. ภาชนะรองรับขยะ (Storage Container) หมายความว่าถึง ภาชนะสำหรับเก็บกักและรวบรวมขยะแต่ละประเภท ณ แหล่งกำเนิดต่าง ๆ เพื่อให้การจัดเก็บรวบรวมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและลดการปนเปื้อนของขยะที่มีศักยภาพในการนำกลับมาใช้ใหม่ รวมทั้งสามารถนำขยะไปกำจัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาชนะรองรับขยะ

11. การคัดแยกขยะ (Waste Separation) หมายความว่าถึง กระบวนการหรือกิจกรรมจัดแบ่งหรือแยกขยะออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะองค์ประกอบ เช่น แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ อลูมิเนียม โดยใช้แรงงานคนหรือเครื่องจักรกล เพื่อการนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่หรือใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์

12. การใช้ประโยชน์ขยะ (Waste Utilization) หมายความว่าถึง การนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การแปรรูปใช้ใหม่ การใช้ซ้ำ การใช้ประโยชน์ด้านพลังงาน การหมักปุ๋ย และการนำขยะมาเป็นเชื้อเพลิงแข็ง เป็นต้น

13. การใช้ซ้ำ (Reuse) หมายความว่า การนำขยะรีไซเคิล ของเสีย บรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้ กลับมาใช้อีกในรูปลักษณะเดิมโดยไม่ผ่านกระบวนการ แปรรูปหรือแปรสภาพ

14. การแปรรูปใช้ใหม่ (Recycling) หมายความว่า การนำขยะรีไซเคิล ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้มาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตหรือเพื่อผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่

15. ธนาคารขยะ หมายความว่า กิจกรรมการซื้อขายขยะรีไซเคิลในหน่วยงานหรือชุมชนโดยรายได้ที่เกิดขึ้นจะถูกบันทึกลงบนสมุดคู่ฝากของสมาชิก ซึ่งสามารถฝากหรือถอนได้ในลักษณะเดียวกันกับธนาคารพาณิชย์ขยะรีไซเคิลจะถูกเก็บรวบรวมไว้และจำหน่ายให้กับร้านรับซื้อของเก่าต่อไป

16. สถานที่รับซื้อของเก่า (Junk shop) หมายความว่า สถานที่หรือบริเวณที่จัดไว้เพื่อการซื้อ - ขาย ขยะรีไซเคิล วัสดุเหลือใช้หรือของเก่าที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น กระดาษ ขวด กระจก แก้ว พลาสติก และ วัสดุอื่น ๆ และมีการรวบรวมไว้เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องต่อไป (ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

1.3 แนวคิดการลดปริมาณขยะมูลฝอย

มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ เป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้หน่วยงาน มีการจัดการขยะอย่างถูกต้อง และเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรเพื่อให้เกิดขยะน้อยที่สุด เกิดการคัดแยก ขยะและนำกลับมาใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า ซึ่งการลดปริมาณขยะมูลฝอยจากแหล่งผลิตจะช่วยลดปริมาณ ขยะมูลฝอยรวมที่เกิดขึ้น ก่อให้เกิดผลดีหลายประการ เช่น สามารถลดปริมาณสารพิษหรือสารอันตรายปนเปื้อนในขยะ มูลฝอยได้ ช่วยประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ ลดค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะมูลฝอยและลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งการลด ปริมาณขยะมูลฝอยสามารถทำได้โดยใช้แนวคิด หลักการ 5 อาร์ (5R) ซึ่งเป็นหลักการกำจัดขยะที่ยั่งยืนและเป็นหลักการ ลดขยะที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1. REDUCE

การลดปริมาณขยะที่อาจเกิดขึ้น เช่น การลดปริมาณการใช้บรรจุภัณฑ์โดยเลือกใช้สินค้าที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์ขนาดเล็กแทนขนาดใหญ่ การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

2. REJECT

การหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ทำลายยาก หรือวัสดุที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น โฟม รวมถึงการปฏิเสธการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ย่อยสลายยาก

3. REUSE

การนำมาใช้ใหม่หรือเป็นการใช้ซ้ำ เช่น นำขวดกาแฟมาใส่น้ำตาล การใช้กระดาษพิมพ์ทั้งสองหน้าซึ่งเป็นการพยายามใช้สิ่งของต่าง ๆ หลาย ๆ ครั้ง ก่อนที่จะทิ้งหรือเลือกใช้ของใหม่

4. RECYCLE

การหมุนเวียนกลับมาใช้ซ้ำขยะมาแปรรูปตามกระบวนการของแต่ละประเภท เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่

5. REPAIR

การนำมาแก้ไข ซ่อมแซม โดยนำวัสดุหรืออุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายมาซ่อมเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ใหม่ก่อนที่จะทิ้งเป็นขยะ

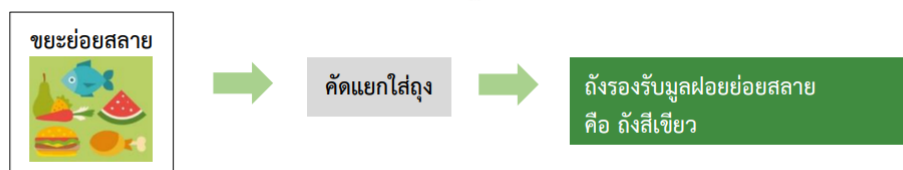
(ที่มา : <https://www.tv360entertainment.com/5r-reduce-reuse-recycle-repair-reject/>)

1.4 กระบวนการคัดแยกขยะมูลฝอย

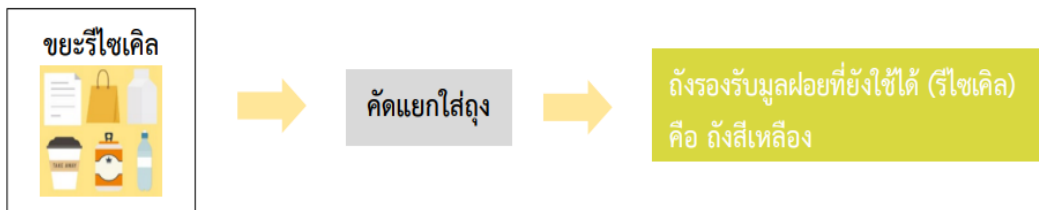
การจัดการขยะมูลฝอยจำเป็นต้องจัดให้มีกระบวนการคัดแยกขยะมูลฝอยประเภทต่างๆ ตามลักษณะองค์ประกอบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ สามารถดำเนินการได้ตั้งแต่แหล่งกำเนิด โดยจัดวางภาชนะให้เหมาะสม ตลอดจนวางระบบการเก็บรวบรวม ขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับระบบการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อส่งขยะมูลฝอยไปกำจัดต่อไป

1. แนวปฏิบัติการคัดแยกตามประเภทขยะมูลฝอย โดยทั่วไปแล้วขยะแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1 ขยะอินทรีย์หรือ มูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น แต่ไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ เป็นต้น

1.2 ขยะรีไซเคิล หรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ บรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้เช่น แก้ว กระดาษ กระป๋องเครื่องดื่ม ขวดพลาสติก เศษโลหะ อลูมิเนียม ยางรถยนต์กล่อง เครื่องดื่มแบบ UHT เป็นต้น

1.3 ขยะอันตราย หรือ มูลฝอยอันตราย คือ มูลฝอยที่ปนเปื้อน หรือมีองค์ประกอบของวัตถุดังต่อไปนี้

- 1.3.1 วัตถุระเบิดได้
- 1.3.2 วัตถุไวไฟ
- 1.3.3 วัตถุออกไซด์และวัตถุเปอร์ออกไซด์
- 1.3.4 วัตถุมีพิษ
- 1.3.5 วัตถุที่ทำให้เกิดโรค
- 1.3.6 วัตถุกัมมันตรังสี
- 1.3.7 วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม
- 1.3.8 วัตถุกัดกร่อน
- 1.3.9 วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง
- 1.3.10 วัตถุอย่างอื่นที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรืออาจทำให้เกิด

อันตรายแก่บุคคล สัตว์พืช หรือทรัพย์สิน เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ถ่านไฟฉาย หรือแบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะที่ใช้บรรจุสารกำจัดแมลงหรือวัชพืช กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น

1.4 ขยะทั่วไป หรือ มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใสขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเบื้อนเศษอาหาร โฟมเบื้อนอาหาร พอยล์เบื้อนอาหาร ซองหรือถุงพลาสติกสำหรับบรรจุเครื่องอุปโภคด้วยวิธีรีดความร้อน เป็นต้น

(ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

2. การคัดแยกขยะมูลฝอยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ใช้วิธีคัดแยกขยะมูลฝอยเป็น 4 ประเภท ทั้งภายในอาคารสำนักงาน โดยภายในกลุ่ม/หน่วย จะแยกขยะมูลฝอยตามจุดต่าง ๆ จุดละ 3 ประเภท ได้แก่ ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไป และขยะอินทรีย์ในส่วนของขยะอันตรายใช้วิธีรวมเป็นจุดเดียวที่สะดวกต่อการเข้าถึงในพื้นที่ที่กำหนดเนื่องจากขยะอันตรายเกิดขึ้นในปริมาณน้อย ซึ่งมีสัญลักษณ์และสีของถังขยะ ดังนี้

3. วิธีการคัดแยกขยะมูลฝอยตามประเภท และการนำไปใช้ประโยชน์/การจัดการ

ประเภท	วิธีคัดแยก	การนำไปใช้ประโยชน์/การจัดการ
<p>ขยะอินทรีย์/ขยะย่อยสลาย</p> <p>ขยะอินทรีย์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - คัดแยกอาหาร กิ่งไม้ และใบไม้ ออกจากขยะอื่น ๆ - จัดหาภาชนะที่มีฝาปิด เพื่อแยกเศษอาหาร ผัก ผลไม้ 	<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมเศษอาหารไว้เลี้ยงสัตว์ - นำเศษผักผลไม้และเศษอาหารไปทำ ขยะหมอมหรือน้ำหมักจุลินทรีย์ (EM) - เศษใบไม้กิ่งไม้ ผสมกับกากที่ได้จากการทำขยะหมอกลายเป็นปุ๋ยหมักอินทรีย์
<p>ขยะรีไซเคิล</p> <p>ขยะรีไซเคิล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แยกขยะรีไซเคิลที่ขายได้แต่ละประเภทให้เป็นระเบียบเพื่อสะดวกในการหยิบใช้หรือจำหน่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมมาเข้ากิจกรรมของชุมชน เช่น ธนาคารขยะแลกแถม ขยะแลกไข่ ธนาคารขยะผ้าป่ารีไซเคิล เป็นต้น - นำมาใช้ซ้ำโดยประยุกต์เป็นอุปกรณ์ในบ้าน เช่น ขวดน้ำพลาสติกมาตัดเพื่อปลูกต้นไม้ กระจองน้ำอัดลมตัดฝาใช้เป็นแก้วน้ำ ขวดแก้วมาใส่กาแฟ ฯลฯ - นำไปขายหรือจำหน่าย
<p>ขยะอันตราย (ขยะพิษ)</p> <p>ขยะอันตราย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แยกขยะอันตรายออกจากขยะอื่น ๆ โดยในการคัดแยกต้องระวังไม่ให้ขยะอันตรายแตกหักหรือสารเคมีที่บรรจุอยู่เข้าสู่ร่างกาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ขยะอันตรายบางประเภทสามารถนำกลับมาแปรรูปใช้ใหม่ได้ เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์แบบตรง แบตเตอรี่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ถ่านชาร์จ เป็นต้น แต่ในปัจจุบันยังไม่มีมูลค่าพอที่จะขายได้ - กำจัดโดยฝังกลบ/ระบบเตาเผา
<p>ขยะทั่วไป</p> <p>ขยะทั่วไป</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แยกขยะย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ถุงพลาสติก เบ้าเศษอาหาร โฟมเบ้าเศษอาหาร ห่อพลาสติกใส่ขนม 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการโดยนำไปฝังยังหลุมฝังกลบหรือเข้าเตาเผาขยะ

(ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ส่วนที่ 2
แนวทางการดำเนินการ
ตามมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา
ส่วนที่ 2

วิสัยทัศน์

“สพ.ระนอง สดใส ร่วมใจลดขยะ”

พันธกิจ

1. รมรณรงค์ให้ความรู้ และวิธีการคัดแยกขยะที่เกิดจากต้นทางหรือครัวเรือน
2. ลด ละ เลิกปริมาณการใช้ขยะ โดยรณรงค์ การใช้หลักการ 5 อาร์ (5R)
3. สร้างนิสัยการลด ละ เลิก การสร้างขยะ และสร้างความตระหนักถึงผลกระทบจากปัญหาขยะ

ในอนาคต

แนวทางการดำเนินการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เป็นไปตามมาตรการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ ภายใต้โครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” ตามนโยบายของรัฐบาลและเพื่อให้บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม รวมทั้งมีความตระหนักและมีบทบาทในการร่วมกันลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงาน

1. แนวทางการดำเนินการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ได้ตระหนักถึงปัญหาขยะมูลฝอย และเห็นถึงความสำคัญของการปลูกฝังให้เกิดจิตสำนึก รวมถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจในการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยให้กับบุคลากรในหน่วยงาน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ดังนี้

1.1 จัดตั้ง “คณะทำงานปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย” โดยมีอำนาจหน้าที่ในการสร้างความตระหนักและความร่วมมือจากบุคลากรทุกระดับและทุกฝ่าย เพื่อให้การดำเนินการตามมาตรการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เป็นไปตามแนวทางการดำเนินการที่กำหนด

1.2 ตรวจสอบปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เพื่อทราบถึงปริมาณและประเภทของขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ปริมาณขยะมูลฝอยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ ปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องส่งกำจัด จำนวนถังขยะที่มี และถุงสำหรับรองรับขยะมูลฝอยแต่ละประเภท

1.3 จัดทำแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามมติ คณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยให้มีความชัดเจนทั้งวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ขั้นตอน วิธีการ และระยะเวลาในการปฏิบัติ รวมถึง การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางและกรอบให้บุคลากรของแต่ละหน่วยงานถือเป็นหลักปฏิบัติในการ ดำเนินการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนด

1.4 ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย

1.5 จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อให้บุคลากรมีจิตสำนึกในการลด คัดแยกขยะ มูลฝอย และส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประถมศึกษา อนุบาล

1.6 ติดตามประเมินผล เพื่อทราบความก้าวหน้าและทิศทางการดำเนินงานของแผนงานเปรียบเทียบกับ เป้าหมายและกรอบเวลาของแผนงาน ทราบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน พัฒนามาตรการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย ให้เข้มข้นขึ้นหรือยืดหยุ่นลงตามความเหมาะสม รวมถึงการวิเคราะห์ข้อจำกัด เพื่อหาทางแก้ไขมาตรการนั้น หรือการ ยกเลิกในกรณีที่ไม่เหมาะสมหรือไม่คุ้มค่า

1.7 รายงานผลการดำเนินงานในระบบ E-REPORT มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงาน ภาครัฐ ของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรายงานผลการดำเนินงาน ให้ผู้บริหารหน่วยงานทราบ

แผนผังที่ 1 แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

จากแผนผังที่ 1 แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. มอบหมายผู้รับผิดชอบ คณะทำงานปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์
2. จัดทำแผนปฏิบัติการฯ และประชุมชี้แจง/อบรมในหน่วยงานเพื่อให้ทราบเป้าหมาย แนวทางและการเก็บข้อมูล
3. อบรมให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ รวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้แก่บุคลากร
 - 3.1 สื่อสารต่อบุคลากรให้ได้รับรู้อย่างทั่วถึงต่อนโยบายการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์
 - 3.2 อบรมบุคลากรในหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ผู้เก็บข้อมูล/พนักงานทำความสะอาดและผู้ประกอบการ/ร้านค้า ให้ทราบแนวทางในการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย รวมถึงการเก็บข้อมูล
4. จัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน
 - 4.1 จัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน ตามแบบรายงานผลการดำเนินการตามมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ
 - 4.1.1 จำนวนบุคลากร
 - 4.1.2 ปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัด
 - 4.1.3 จำนวนแก้วน้ำพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง
 - 4.1.4 ถุงพลาสติกหิ้ว
 - 4.1.5 โฟมบรรจุอาหาร
5. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ ลด และคัดแยกขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์
 - 5.1 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และรณรงค์การลดและคัดแยกขยะมูลฝอย
 - 5.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงาน
 - 5.3 จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อให้บุคลากรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงาน
6. ติดตาม/วิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแบบรายงานผลการดำเนินการตามมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ ประมวลผลและรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ
7. รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารทราบ

2. การรวบรวมและการจัดการขยะชนิดต่าง ๆ

ตารางที่ 2.1 ตารางแสดงการรวบรวมและการจัดการขยะชนิดต่าง ๆ

ลำดับ	ชนิดของขยะ มูลฝอย	การจัดการเบื้องต้น		การรวบรวมขยะมูลฝอย		การจัดการสุดท้าย			
		วิธีการ	ผู้รับผิดชอบ	จุด รวบรวม	ผู้รับผิดชอบ	ผู้ประสาน งาน	วิธีการ	ผู้รับผิดชอบ	ความถี่
1	เศษอาหาร จากการ รับประทานอาหาร ของเจ้าหน้าที่	เจ้าหน้าที่ ทุกคนแยก เศษอาหาร รวบรวมไว้ใน ภาชนะที่ กำหนด	เจ้าหน้าที่ ทุกคน	จุด รวบรวม เศษ อาหาร	เจ้าหน้าที่ ทุกคน	ฝ่ายอาคาร สถานที่	ดำเนินการ กำจัด อย่างถูกต้อง	พนักงาน ทำความสะอาด	ทุกวัน
2	ขวดแก้ว	แยกทิ้งลง ภาชนะ รองรับ ตามที่ ระบุไว้	เจ้าหน้าที่ ทุกคน	สถานที่ เก็บ รวบรวม ขยะ รีไซเคิล	พนักงาน ทำความสะอาด	ฝ่ายอาคาร สถานที่	ขายให้ ผู้ประกอบการ รับซื้อของเก่า ส่งให้โครงการ ทุนการศึกษา	พนักงาน ทำความสะอาด	1 ครั้ง/ 1 เดือน
3	ขวดเครื่องดื่ม ที่ทำจาก พลาสติกใส (PET)	เทเครื่องดื่ม ออกให้หมด แยกทิ้งลง ภาชนะ รองรับ ตามที่ระบุ	เจ้าหน้าที่ ทุกคน	สถานที่ เก็บ รวบรวม ขยะ รีไซเคิล	พนักงาน ทำความสะอาด	ฝ่ายอาคาร สถานที่	ขายให้ ผู้ประกอบการ รับซื้อของเก่า ส่งให้โครงการ ทุนการศึกษา	พนักงาน ทำความสะอาด	1 ครั้ง/ 1 เดือน
4	กระป๋อง เครื่องดื่มที่ ทำจาก อะลูมิเนียม	เทเครื่องดื่ม ออกให้หมด แยกทิ้งลง ภาชนะ รองรับ ตามที่ระบุ	เจ้าหน้าที่ ทุกคน	สถานที่ เก็บ รวบรวม ขยะ รีไซเคิล	พนักงาน ทำความสะอาด	ฝ่ายอาคาร สถานที่	ขายให้ ผู้ประกอบการ รับซื้อของเก่า ส่งให้โครงการ ทุนการศึกษา	พนักงาน ทำความสะอาด	1 ครั้ง/ 1 เดือน
5	กระดาษ คอมพิวเตอร์ ที่ใช้แล้ว	ทิ้งลงใน ภาชนะ รองรับ	เจ้าหน้าที่ ทุกคน	จุด รวบรวม เศษ กระดาษ	พนักงาน ทำความสะอาด	ฝ่ายอาคาร สถานที่	ขายให้ ผู้ประกอบการ รับซื้อของเก่า ส่งให้โครงการ ทุนการศึกษา	พนักงาน ทำความสะอาด	1 ครั้ง/ 1 เดือน
6	หลอดฟลูออ เรสเซนต์ ชนิดตรงและ ไม่แตกหัก	แยกทิ้งลงใน ถังขยะ อันตราย	เจ้าหน้าที่ ทุกคน	ภาชนะ รองรับ ขยะ อันตราย	พนักงานทำ ความสะอาด/ ฝ่ายอาคาร สถานที่	ฝ่ายอาคาร สถานที่	ดำเนินการ กำจัด อย่างถูกต้อง จัดส่งไปให้ โครงการที่รับ เพื่อน ำไป Recycle	โครงการ ที่รับ เพื่อน ำไป Recycle	1 ครั้ง/ 6 เดือน

ลำดับ	ชนิดของขยะ มูลฝอย	การจัดการเบื้องต้น		การรวบรวมขยะมูลฝอย		การจัดการสุดท้าย			
		วิธีการ	ผู้รับผิดชอบ	จุด รวบรวม	ผู้รับผิดชอบ	ผู้ประสาน งาน	วิธีการ	ผู้รับผิดชอบ	ความถี่
7	ถ่านไฟฉาย ทุกขนาด ที่ไม่สามารถ อัดประจุไฟ ใหม่ได้	แยกทิ้งลงใน ถังขยะ อันตราย	เจ้าหน้าที่ ทุกคน	ภาชนะ รองรับ ขยะ อันตราย	พนักงานทำ ความสะอาด/ ฝ่ายอาคาร สถานที่	ฝ่ายอาคาร สถานที่	ดำเนินการ กำจัด อย่างถูกต้อง	กทม.	1 ครั้ง/ 6 เดือน
8	หลอด ฟลูออเรสเซนต์ ประเภทอื่น ๆ	แยกทิ้งลงใน ถังขยะ อันตราย	เจ้าหน้าที่ ทุกคน	ภาชนะ รองรับ ขยะ อันตราย	พนักงานทำ ความสะอาด/ ฝ่ายอาคาร สถานที่	ฝ่ายอาคาร สถานที่	ดำเนินการ กำจัด อย่างถูกต้อง	กทม.	1 ครั้ง/ 6 เดือน
9	เครื่อง คอมพิวเตอร์ เสื่อมสภาพ (ครุภัณฑ์)	เก็บรวบรวม ส่งฝ่ายพัสดุ	เจ้าหน้าที่ พัสดุ	สถานที่ เก็บ รวบรวม	เจ้าหน้าที่ พัสดุ	ฝ่ายอาคาร สถานที่	จำหน่ายตาม ระเบียบพัสดุฯ เพื่อนำไป ดำเนินการ รีไซเคิล หรือกำจัด	เจ้าหน้าที่ พัสดุ	1 ครั้ง/ 1 เดือน
10	ขยะทั่วไป	แยกทิ้งลงใน ภาชนะ รองรับ ขยะทั่วไป	เจ้าหน้าที่ ทุกคน	สถานที่ เก็บกัก ขยะทั่วไป	พนักงาน ทำความสะอาด	ฝ่ายอาคาร สถานที่	ดำเนินการ กำจัด อย่างถูกต้อง	พนักงาน ทำความสะอาด	ทุกวัน

หมายเหตุ : การรวบรวมและการจัดการขยะชนิดต่าง ๆ ปรับปรุงมาจากกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(ตัวอย่าง) ภาพสื่อรณรงค์
 การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย ของ สพป.ระนอง

Zero Waste ขยะเหลือศูนย์

พกถุงผ้าคู่ใจ หรือ ตะกร้า

Zero Waste ขยะเหลือศูนย์

พกถุงผ้าคู่ใจ หรือ ตะกร้า

หิ้วปิ่นโต

ถือแก้วส่วนตัว

เปลี่ยนมาใช้ผ้า หรือใช้เท่าที่จำเป็น

ลดขยะพลาสติก

เริ่มเปลี่ยนพลาสติกที่คว่ำเรา แล้วค่อยเสริมครอบครัวร่วมลดขยะ
 ช่วยกันคนละไม้คนละมือ สร้างสังคมที่น่าอยู่ร่วมกัน

Zero Waste ขยะเหลือศูนย์

หิ้วปิ่นโต

Zero Waste ขยะเหลือศูนย์

ถือแก้วส่วนตัว

Zero Waste ขยะเหลือศูนย์

เปลี่ยนมาใช้ผ้าหรือใช้เท่าที่จำเป็น

ส่วนที่ 3
ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา

ผลการดำเนินการตามตัวชี้วัด มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 แบ่งเป็น 2 รอบการประเมิน โดยมีผลการประเมิน ดังนี้

1. รอบที่ 2 ปี พ.ศ. 2565 (รอบ 12 เดือน) มีประเด็นการประเมิน 10 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน ผลการดำเนินงานได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา มีผลการดำเนินงานครบทุกข้อคำถาม ได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 ตารางผลการประเมินการดำเนินงานรอบที่ 2 ปี พ.ศ. 2565 (รอบ 12 เดือน)

ลำดับ	ประเด็นการประเมิน	คะแนน
1	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารองค์การหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้บริหารองค์การ	10
2	มีการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำไปจัดการอย่างเหมาะสม ถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่เกิดการนำขยะมูลฝอยที่คัดแยกแล้วกลับไปรวมอีก โดยมีการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างน้อย เป็น 3 ประเภท ได้แก่ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย และขยะทั่วไป	10
3	มีป้ายแสดงประเภทของขยะมูลฝอยที่ถังขยะอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้มาใช้บริการสามารถทิ้งขยะได้อย่างถูกต้องโดยสะดวก	10
4	มีการจัดทำสื่อรณรงค์การจัดการขยะในหน่วยงาน (วิดีโอ /อินโฟกราฟิก เป็นต้น)	10
5	มีจุดเก็บรวบรวมขยะอันตรายที่เหมาะสม ถูกต้องตามหลักวิชาการ	10
6	มีกิจกรรมให้ความรู้ในการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งแก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน เช่น การจัดกิจกรรมรณรงค์ การอบรม KM การจัดนิทรรศการเพื่อให้ความรู้ เป็นต้น	10
7	มีกิจกรรมส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ เช่น หมักทำปุ๋ย น้ำหมักชีวภาพ เลี้ยงไส้เดือน ธนาคารขยะ ผ้าปารีไซเคิล เป็นต้น	10
8	มีกิจกรรมเพื่อลดการใช้ถุงพลาสติกหิ้ว เช่น การส่งเสริมการใช้ตะกร้า ถุงผ้า ปิ่นโต ภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการซื้อสินค้า เป็นต้น	10
9	มีกิจกรรมเพื่อลดการใช้แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น การรณรงค์ให้ใช้แก้วส่วนตัว การลดราคาให้กับลูกค้าที่นำแก้วส่วนตัวมาซื้อน้ำ เป็นต้น	10
10	ไม่มีการใช้โฟมบรรจุอาหารในร้านค้าต่าง ๆ ที่ตั้งในหน่วยงาน รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในหน่วยงาน และไม่มีการนำโฟมบรรจุอาหารเข้ามาในหน่วยงาน	10

ส่วนที่ 4

แผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา
พ.ศ. 2565 - 2570

พ.ศ. 2565 - 2570

1. กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา พ.ศ. 2565 - 2570

(รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 ตารางกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา พ.ศ. 2565 - 2570

กิจกรรม	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
	ต.ค	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
1. จัดทำแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยของหน่วยงาน													กลุ่มอำนวยการ
2. ผู้บริหารองค์กรหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้บริหารองค์กรเห็นชอบแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยของหน่วยงาน													กลุ่มอำนวยการ
3. กำหนดเป้าหมาย - ลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องส่งกำจัด - ลดการทิ้งถุงพลาสติกหูหิ้ว - ลดการทิ้งแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง - งดใช้โฟมบรรจุอาหาร													คณะทำงาน
4. บันทึกปริมาณขยะมูลฝอยแต่ละประเภทที่ได้กำหนดรูปแบบการคัดแยกไว้จำนวนถุงพลาสติกหูหิ้ว แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง และโฟมบรรจุอาหารที่มีการทิ้งในถังขยะภายในหน่วยงาน													พนักงานทำความสะอาด
5. คัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำไปจัดการอย่างเหมาะสมถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่เกิดการปน ขยะมูลฝอยที่คัดแยกแล้วกลับไปรวมอีกคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างน้อยเป็น 3 ประเภท ได้แก่ - ขยะรีไซเคิล - ขยะอันตราย - ขยะทั่วไป													เจ้าหน้าที่ทุกคน

กิจกรรม	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
<p>6. ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรและประชาชนที่มาใช้บริการทราบและมีส่วนร่วมในการลดคัดแยกขยะมูลฝอย</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีป้ายแสดงประเภทของขยะมูลฝอยที่ถังขยะอย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้มาใช้บริการสามารถทิ้งขยะได้อย่างถูกต้อง - จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์และรณรงค์การลด และคัดแยกขยะมูลฝอย 													กลุ่มอำนวยการ
<p>7. ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเพื่อให้บุคลากรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - รณรงค์ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนักในการลด และคัดแยกขยะ - อบรมพนักงานทำความสะอาด - อบรมบุคลากรในหน่วยงาน 													กลุ่มอำนวยการ
<p>8. ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ เช่น ธนาคารขยะผ้าปารีไซเคิล</p> <ul style="list-style-type: none"> - อบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงาน 													กลุ่มอำนวยการ

กิจกรรม	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
<p>9. ดำเนินการงดใช้โฟมบรรจุอาหารในร้านค้าต่าง ๆ ที่ตั้งในหน่วยงาน รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในหน่วยงานและไม่มีกรนำโฟมบรรจุอาหารเข้ามาในหน่วยงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมเขตปลอดโฟมบรรจุอาหาร - มีการจัดทำหนังสือสัญญากับทางร้านค้า และยกเลิกการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง และโฟมบรรจุอาหาร 													กลุ่มอำนวยการ
<p>10. ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนการใช้แก้วส่วนตัว เพื่อลดการใช้แก้วน้ำพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำข้อตกลงกับผู้ประกอบการจัดกิจกรรม นำแก้วส่วนตัวมาซื้อน้ำลดราคา - ทำข้อตกลงกับผู้ประกอบการยกเลิกใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว และแก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง 													กลุ่มอำนวยการ
<p>11. ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการใช้ตะกร้าถุงผ้า ปิ่นโตภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีจุดบริการให้ยืมถุงผ้าสำหรับไปซื้อของ - มีจุดรับบริจาคถุงผ้าเหลือใช้ - มีมาตรการในการซื้ออาหารประเภทซื้อกลับ ต้องนำภาชนะมาใส่เอง หรือใช้กล่องที่ทำมาจากวัสดุธรรมชาติ - ยกเลิกการใช้ถุงหูหิ้วสายเดียว 													กลุ่มอำนวยการ

กิจกรรม	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
12. การนำส่งข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยแต่ละประเภทที่ได้กำหนดรูปแบบการคัดแยกไว้ และมีการบันทึกจำนวนถุงพลาสติกหิ้วและแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง และโฟมบรรจุอาหารที่มีการทิ้งในถังขยะภายในหน่วยงาน - เจ้าหน้าที่ผู้เก็บข้อมูลนำส่งข้อมูลให้กลุ่มอำนาจการทุกสัปดาห์เพื่อรวบรวมข้อมูล และประมวลผลและรายงานผู้บริหารทราบ													กลุ่มอำนาจการ
13. วิเคราะห์ข้อมูล และผลการดำเนินงาน													กลุ่มอำนาจการ
14. สรุปผลการดำเนินงาน													กลุ่มอำนาจการ
15. รายงานผู้บริหาร													กลุ่มอำนาจการ

หมายเหตุ กรณีที่รัฐบาล หรือกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบกำหนดมาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการเพิ่มเติม ให้ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพิ่มเติมนั้น นอกจากนี้จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้รณรงค์มาตรการ การใช้แก้วนํ้าส่วนตัว และการนำถุงผ้ามาใช้ เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอย ลดการแพร่เชื้อและเพิ่มความปลอดภัยให้แก่บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

2. การติดตาม การรายงานผล และการประเมินผล

การติดตาม การรายงานผลของแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2565 - 2570 ได้มีการติดตามผลตามแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย โดยมีการเก็บข้อมูลจากแบบบันทึกปริมาณขยะมูลฝอยที่ทางเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรวบรวม เพื่อที่จะดำเนินการนำข้อมูลมาประมวลผลและนำเสนอผู้บริหารต่อไป

แบบบันทึกปริมาณขยะมูลฝอย

ชื่อเจ้าหน้าที่ผู้เก็บข้อมูล..... โทร.

อาคาร/สถานที่ ชั้น

ระหว่างวันที่ เดือน พ.ศ. ถึงวันที่ เดือน พ.ศ.

ประเภทของขยะมูลฝอย	หน่วย	วัน					รวม	หมายเหตุ
		จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์		
ขยะอินทรีย์	กิโลกรัม							
ขยะรีไซเคิล	กิโลกรัม							
- ขวดแก้ว	กิโลกรัม							
- กระดาษ	กิโลกรัม							
- ขวดน้ำพลาสติก (PET)	กิโลกรัม							
- กระจังอะลูมิเนียม	กิโลกรัม							
- ขยะรีไซเคิลอื่น ๆ	กิโลกรัม							
ขยะอันตราย	กิโลกรัม							
ขยะทั่วไป	กิโลกรัม							
- ถุงพลาสติกหิ้ว	ใบ							
- แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง	ใบ							
- โฟมบรรจุอาหาร	ใบ							
รวม								

ความเห็นผู้บังคับบัญชา

อนุมัติตามแผน

ไม่อนุมัติ ปรับปรุง.....

ว่าที่ร้อยตรี

(สุพจน์ บุญยืน)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา